

Všeobecná deklaráce lidských práv

Všeobecnou deklaráci lidských práv přijalo Valné shromáždění OSN formou rezoluce dne 10. prosince 1948. Vzorem a základem pro tento dokument byla formulace základních lidských práv a svobod obsažená v Deklaraci nezávislosti USA a v Deklaraci práv člověka a občana z Velké francouzské revoluce.

Všeobecná deklaráce lidských práv je pokládána za základ tzv. mezinárodní listiny lidských práv (tzn. řady mezinárodních dokumentů upravujících blíže základní lidská práva a svobody).

Samotná práva obsažená ve Všeobecné deklaráci lidských práv nejsou v jednotlivých státech přímo použitelná. Deklarace pouze obecně stanoví zásady a meze pro zákonodárce jednotlivých států. Konkrétní práva a povinnosti občanů toho kterého státu určují až vnitrostátní předpisy, které musí být v souladu s požadavky Všeobecné deklaráce lidských práv. Na druhé straně Všeobecná deklaráce lidských práv definuje ta nejzákladnější lidská práva, kterými je nadán každý člověk bez ohledu na to, jestli je jeho domovský stát ve svých zákonech upravuje, či nikoliv. Jedinou přirozenou mezí těchto základních práv a svobod jsou pouze stejná práva každého jiného člověka.

Seznam základních lidských práv a svobod v ČR je obsažen v Listině základních práv a svobod přijaté dne 9. ledna 1991 (2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších změn a doplňků).

Evropský systém ochrany lidských práv je postaven na Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a svobod přijaté po vzoru Všeobecné deklaráce lidských práv v rámci Rady Evropy.